

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

GOVOR PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠA NA OTVORITVI BIBLIČNEGA FESTIVALA (Ljubljana, 16. julij 2007)

Spoštovani bibličisti,
ekscelence,
dame in gospodje!

Jezik, govorica je najodličnejše sredstvo medčloveškega sporazumevanja. Skozi milijone let se je človek trudil, kako bi svoj notranji svet doživljanja in mišljenja posredoval sočloveku. To je bilo povezano z nastajanjem in propadanjem kultur na različnih koncih sveta. V deželi, ki jo imenujemo danes Palestina, so se izoblikovali bistveni spisi stare zaveze. Dežela, ki se razprostira od libanonskih gora na severu in do Rdečega morja na jugu je postala središče sveta zaradi biblije. Tu, na tem majhnem prostoru, so se srečevale kulture in narodi, tu je bilo stičišče verskih izkušenj in sistemov, ki jih je poznal takratni bližnji vzhod. Pritisk različnih vojsk na obale sredozemskega morja je bil pogosto razlog za to, da so se verski in kulturni tokovi tako mešali in med seboj prečiščevali.

Drugo tisočletje pred Kristusom je bil čas oblikovanja starozaveznih knjig. Ko je v Mezopotamiji vladal starobabilonski kralj Hamurabi (1728-1686), se začne zgodovina Abrahama in njegovega rodu. To je čas, ko se razvijejo nove pisave, ki so primernejše za komunikacijo. Med njimi prevlada feničanska, ki osvoji takratni svet. Ta izum pisave z malim številom znakov so uporabili Izraelci, za njimi Grki in kasneje vsi narodi od Indije do Islandije. Eden od pomembnih vidikov za nastanek starozaveznih spisov je torej način zapisovanja tega, kar je v sebi nosil človek in kar je razumel kot razodevanje višjih sil, oziroma kar so Izraelci razumeli kot razodevanje enega Boga. Biblična modrost se tako zapiše v času, ko je pisava dovolj preprosta, da lahko postaja splošno komunikacijsko sredstvo in ko se tehnologija zapisa iz kamna preseli na papirus. To dejstvo naredi iz Izraelcev narod, ki s svojo kulturo postane eden od nepogrešljivih temeljev sodobne civilizacije in naše evropske kulture.

Vzporednica z našim časom je na dlani. Mešanje kultur in religij se danes dogaja na globalni ravni. Sodobna visoko razvita tehnologija nam omogoča, da komunikacija poteka hitro in enostavno po vsem svetu. Tehnološka in jezikovna sredstva so vse bolj poenotena, da z njimi lahko sporočamo svojo različnost v mišljenju, kulturi, znanju in vsem, kar smo in kar imamo. V svetu globalne komunikacije se odvija podoben proces, kot se je odvijal v Palestini pred več kot tri tisoč leti. Ideja vere v enega Boga je bila takrat osrednjega pomena, tako za utemeljevanje judovske religije, kot judovske države. Sodobni svet išče ta skupni imenovalac in vse kaže, da bo ta proces še trajal.

Pot za preživetje v tem času tavanja predstavljata dialog in skupno iskanje tistega, kar je resnično in pristno človeško. Posveti in simpoziji, kot je vaš, so način, kako med seboj komuniciramo in iščemo tista spoznanja in rešitve, ki lahko pomagajo pri medsebojnem razumevanju in pri odpravljanju kulturnih ali civilizacijskih konfliktov. Sodobna Evropa si prizadeva za medkulturni in medverski dialog, ker se zaveda, da je človekovo duhovno področje eden od konstitutivnih elementov sleherne družbe. Samo jasno zavedanje naših evropskih korenin, ki jih med drugim predstavljata judovstvo in krščanstvo, ob grško-rimski kulturi in spoznanjih novega veka, nam daje zagotovilo, da bomo evropski kontinent ohranjali v miru in pravičnosti in da se bo ta prostor v prihodnje lahko čim bolj razširil.

Slovenija je ponosna, da na njenih tleh zboruje svetovna elita biblicistov iz različnih cerkva in različnih veroizpovedi. Naš ponos ima zgodovinske temelje v dejstvu, da smo kot narod z lastno kulturo in brez lastne oblasti v 9. stoletju z Brižinskimi spomeniki dobili prve fragmentarne prevode svetega pisma. To je bilo v času, ko sta brata Ciril in Metod zagotovila prvi staroslovanski prevod. Od leta 1555 naprej so bili svetopisemski prevodi v slovenski jezik konstitutivni element naše jezikovne in siceršnje kulture. Dokler 1584 nismo dobili celotni prevod Dalmatinove biblije in s tem postali pred več kot 400 leti jezikovno samostojen narod. Ta si od takrat naprej prizadeva za samostojnost in svobodo na vseh ravneh, dokler je ne doseže s samostojno državo leta 1991.

Danes s ponosom in zadovoljstvom gledamo na to večstoletno zgodovino, ki nas je umestila med konstitutivne narode sodobne Evrope. Tako kot je za nastanek in razvoj biblije in izraelskega ljudstva bila ključna beseda, jezik in njegov zapis, tako je tudi za nastanek in razvoj našega naroda bil ključen ravno prevod biblije. Beseda, svetopisemska beseda je ostajala tudi takrat, ko so propadle dinastije preteklosti in polpreteklega obdobja. Moč besede je neprecenljiva. Je veliko bolj trajna, kot moč nasilja in izrojene oblasti. Tista beseda, ki je resnična, preživi tisočletja, ker je zapisana v človeških srcih. To besedo boste te dni na novo proučevali in odkrivali njen aktualni pomen. Hvala, da ste za to izbrali Slovenijo, ki je danes svobodna in uspešna država, v kateri si želimo, da bi resnična beseda postala merilo za naše življenje in delo.